Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

No 2 (1963)

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΙΚΗΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ

Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ, ΕΥΘ. ΣΤΟΦΟΡΟΣ, ΑΔ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.18664](https://doi.org/10.12681/jhvms.18664)

Copyright © 2018, Κ.ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ ΕΥΘ.ΣΤΟΦΟΡΟΣ
ΑΔ.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΤΑΡΛΑΤΖΗΣ Κ., ΣΤΟΦΟΡΟΣ Ε., & ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. (1963). ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΙΚΗΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, (2), 120–128. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18664>

ich eine neue Farbmethode der Cuticulazellen. Sie stellt eine Modifikation dar, die aus der Hummangynaikologie sehr bekannte Methode nach Papanikolau. Die Haare, die zum Färbung bestimmt sind, werden wie folgend verarbeitet: Reinigung mit Wasser und Seife, entfetten mit einem gemisch von Alkohol-Äther, Vorbehandlung mit Perydrol ca. 24 Std., dann ein Schwefelsäurebad 10-15 Skd., danach mit Aqua dest. säubern. Die Färbung erfolgt mit OG 6 Orang (Merck) 5 Min. In drei verschiedenen Alkoholen 80° kurz spülen. Färbung in Polychrom E.A. 50 (Merck) 5 Min., wieder kurz spülen in drei verschiedenen Alkoholen 80°, dann einmal in abs. Alkohol kurz spülen. Eintauchen in abs. Alkohol+Xylol 1:1 ca. 8-10 Min., zwei mal in Xylol abspülen.

Die Morphologische Merkmale der Cuticulazellen können als Hilfsmethode für eine mögliche Differenzierung zwieschen den verschiedenen Schlachttiere Verwendung finden.

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΒΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΤΑΦΥΛΟΚΟΚΚΙΚΗΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ

Υ π ό

Κ. ΤΑΡΛΑΤΖΗ, ΕΥΘ. ΣΤΟΦΟΡΟΥ καὶ ΑΔ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ι. Εἰσαγωγή: Ἡ θεραπεία τῶν μαστιτίδων, παρὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν κυκλοφορούντων καὶ παρασκευαζομένων εἰδικῶς πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἰδιοσκευασμάτων, ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῇ δυσχερέστατον πρόβλημα, ὀφειλόμενον ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν ἀνθεκτικότητα τῶν προκαλούντων τὴν πάθησιν μικροοργανισμῶν ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ ἡ εὐνοϊκὴ ἐνδεχομένως ἀπόληξις τῆς θεραπείας δὲν συνεπάγεται πάντοτε καὶ τὴν λειτουργικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ προσβληθέντος μαστοῦ, λόγῳ τῶν σοβαρῶν ἀνατομικῶν καὶ ἱστολογικῶν ἀλλοιώσεων αὐτοῦ. Συνεπεία τούτου, τίθεται τὸ ἐρώτημα ἐὰν αἱ προσπάθειαι ἡμῶν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τείνουσι μᾶλλον πρὸς τὴν πρόληψιν τῶν μαστιτίδων ἢ εἰς τὴν θεραπείαν αὐτῶν.

Τὸ ἀνωτέρω θέμα ἔδωσεν, ὥς ἦτο φυσικόν, ἀφορμὴν εἰς πλείστους, ἐρευνητάς, νὰ στραφῶσι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς προλήψεως τῶν μαστιτίδων, διὰ τῆς ἐνεργητικῆς ἀνοσοποιήσεως τῶν ζώων κατὰ τῶν προκαλούντων τὰς νόσους ταύτας μικροοργανισμῶν.

Αἱ ἐρευναι εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἤρχισαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὅλαι δὲ

αἱ προσπάθειαι τῶν ἐρευνητῶν ἐστράφησαν, ὥς ἦτο φυσικόν, πρὸς τὰς μαστίτιδας τῶν ἀγελάδων τὰς προκαλουμένας ὑπὸ τοῦ Χρυσίζοντος Σταφυλοκοκκίου, καὶ τοῦτο, ἂφ' ἐνὸς μὲν λόγῳ τῆς μεγάλης συχνότητος τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος, ἔναντι τῶν ἄλλων εἰδῶν μαστίτιδος (στρεπτοκοκκικῆς, φυματιώδους, πυοβακίλλικῆς, πυοκυανικῆς, ἐκ διαθλαστικῶν) συχνότητος ἣτις κατὰ μὲν τοὺς Ἀμερικανοὺς συγγραφεῖς ἀνέρχεται εἰς 76% κατὰ δὲ τοὺς Ἑλληνας εἰς 62% (¹²), ἂφ' ἑτέρου δὲ διότι τὸ παθογόνον αὐτῆς αἷτιον ὁ χρυσίζων δηλ. σταφυλόκοκκος, ἀπεδείχθη ὥς ὁ πλεόν ἀνθεκτικὸς μικροοργανισμὸς ἔναντι τῶν διαφόρων ἐν χρήσει ἀντιβιοτικῶν.

Αἱ πρῶται, λίαν ἐνδιαφέρουσαι δέ, ἐργασίαι ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ἐδημοσιεύθησαν τὸ 1941 ὑπὸ τῶν Richou καὶ Holstein (⁹) οἵτινες ἐπέτυχον τὴν παραγωγὴν σταφυλοκοκκικῆς ἀντιτοξίνης ἐπὶ ἀγελάδων ἐμβολιασθεισῶν διὰ σταφυλοκοκκικῆς ἀνατοξίνης.

Ἐν συνεχείᾳ, καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1952-1955 οἱ Ramon, Richou, Thieulin(^{4,5,7,8}) καὶ ἄλ. ἐδημοσίευσαν ἀξιολόγους ἐργασίας ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, τὸ δὲ 1956 ὁ Spencer (¹¹) πειραματιζόμενος ἐπέτυχεν νὰ προκαλέσῃ ἐπὶ 9 ἀγελάδων, ἐμβολιασθεισῶν διὰ μίγματος σταφυλοκοκκίων καὶ σταφυλοκοκκικῆς τοξίνης δεόντος ἀδρανικοποιήσεως, τὴν παραγωγὴν ὑψηλοῦ τίτλου σταφυλοκοκκικῆς ἀνθαιμολυσίνης.

Τέλος ὁ Slanetz τὸ 1959(¹⁰) ἐπέτυχεν τὴν παρασκευὴν εἰδικοῦ σταφυλοκοκκικοῦ ἐμβολίου (Staphylococcal Bacterin Toxoid). Διὰ τοῦ ἐμβολίου τούτου ὁ εἰρημένος ἐρευνητὴς, ἐνεβολίασεν μέγαν ἀριθμὸν ἀγελάδων πρὸς ἐξακριβώσιν τοῦ βαθμοῦ προστασίας ὃν ἐξησφάλιζε τοῦτο κατὰ τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος. Ἐπὶ 38 ἐμβολιασθεισῶν ἀγελάδων, προσεβλήθησαν ἐκ σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος, μετὰ ἓν ἔτος ἀπὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ μόνον 3, ἥτοι ποσοστὸν προσβολῆς 11,4% ἐνῶ ἐπὶ 34 ἄλλων ἀγελάδων μὴ ἐμβολιασθεισῶν καὶ χρησιμοποιηθεισῶν ὡς μαρτύρων, διαβιουσῶν δὲ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας καὶ εἰς τὸ αὐτὸ μὲ τὰς ἐμβολιασθείσας ἀγελάδας περιβάλλον, ἐνόσησαν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος 8 ἄτομα ἥτοι ἐσημειώθη ποσοστὸν προσβολῆς 27,2%.

Ὁ Slanetz πειραματιζόμενος ἐπὶ ἄλλης ὁμάδος παρετήρησεν ὅτι ἐπὶ 8 ἐμβολιασθεισῶν ἀγελάδων, οὐδεμία προσεβλήθη ἐκ σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος ἐπὶ 10μηνον, ἐνῶ ἐκ 4 ἄλλων μὴ ἐμβολιασθεισῶν ἀγελάδων, κατὰ τὸ αὐτὸν χρονικὸν διάστημα καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς πάντοτε συνθήκας διαβίωσης, προσεβλήθησαν αἱ τρεῖς (3).

Ὁ εἰρημένος ἐρευνητὴς πειραματιζόμενος ἐπὶ 5 συνεχῆ ἔτη ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι δύναται νὰ ἐγκατασταθῇ ἀνοσία εἰς τὰς ἀγελάδας κατὰ τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος καὶ ὅτι αὕτη εἶναι ὡς εἰκὸς συνάρτησις τοῦ ἀντιγόνου, τῆς ὁδοῦ εἰσόδου τούτου εἰς

τὸν ὄργανισμὸν τοῦ ζώου καὶ τέλος τοῦ βαθμοῦ καὶ τῆς ἐντάσεως τῆς φυσικῆς λοιμώξεως.

Ἐρειδόμενοι ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, ἠθελήσαμεν νὰ ἐλέγξωμεν ἐὰν εἶναι δυνατὴ ἡ ἐνεργητικὴ ἀνοσοποίησης καὶ τῶν προβάτων κατὰ τῆς σταφυλοκοκκικῆς αὐτῶν μαστίτιδος, καὶ νὰ ἐξακριβώσωμεν συγχρόνως τὸν βαθμὸν ταύτης.

Ἡ μέθοδος διὰ τὴν ἀνίχνευσιν καὶ προσδιορισμὸν τῆς παραχθείσης σταφυλοκοκκικῆς ἀντιτοξίνης εἰς τὸν ὄρον ἐκάστου προβάτου, στηρίζεται εἰς τὴν ιδιότητα τῆς σταφυλοκοκκικῆς ἀντιτοξίνης νὰ ἀναστέλλῃ τὴν αἰμόλυσιν τῶν ἐρυθρῶν αἰμοσφαιρίων τοῦ κονίκλου, τὴν προκαλουμένην, *in vitro*, ὑπὸ τῆς στοφυλοκοκκικῆς τοξίνης. Ἡ ἐν λόγῳ μέθοδος δίδει συγχρόνως καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἰσχύος τῆς ἀντιτοξίνης δηλαδὴ τὸν τίτλον αὐτῆς.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἐπειραματίσθημεν ἐπὶ τῶν προβάτων τοῦ Κτηνοτροφείου τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς* ἐμβολιάσαντες αὐτὰ διὰ μίγματος σταφυλοκοκκικοῦ ἐμβολίου καὶ ἀναιμοτοξίνης ἐν συνεχείᾳ δὲ προεβαίνομεν ἐπὶ 15μηνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου 39 προβάτων, ἀφαιμάσσοντες αὐτὰ κατὰ διάφορα χρονικὰ διαστήματα καὶ ἀφοῦ πρῶτον προσδιορίσαμεν τὸν φυσικὸν αἰμολυτικὸν τίτλον αὐτῶν πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα ὕψ' ἡμῶν τεχνικὴ ὥς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐρεῖνης ἡμῶν ἐκτίθενται λεπτομερῶς κατωτέρω.

II. Τεχνικὴ μέθοδος. Ὁ μὲν ἐμβολιασμὸς ἐγένετο ἐφ' ὅλων τῶν προβάτων τοῦ κτηνοτροφείου (ἦτοι ἐπὶ 75 τὸ 1962 καὶ ἐπὶ 107 τὸ 1963), ἐνῶ ὁ ἔλεγχος καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου ἔλαβε χώραν ἐπὶ 39 μόνον προβάτων, ἀπάντων φυλῆς Φριсланδίας, ἅτινα τελικῶς παρέμενον εἰς τὸ ποῖμνιον.

Ἐμβόλιον ἐχρησιμοποιήθη τὸ ὑπὸ τοῦ οἴκου Lederle παρασκευαζόμενον *Staphylococcus Aureus Toxoid* (Slanetz Strain No 7) ὅπερ εὐγενῶς ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ΛΑΠΑΦΑΡΜ ἀντιπροσωπευούσης ἐνταῦθα τὸν οἶκον Lederle.

1. Ἐλεγχος φυσικοῦ αἰμολυτικοῦ τίτλου τῶν προβάτων : Πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῶν προβάτων ἠλέγχθη ὁ φυσικὸς ἀνισταφυλοκοκκικὸς τίτλος τῶν 39 ἐξ αὐτῶν, διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀνθαιμολυτικῆς ἱκανότητος ἐκάστου ὁροῦ προβάτων, ἐπὶ παρουσίᾳ σταθερᾶς σταφυλοκοκκικῆς τοξίνης, γνωστοῦ αἰμολυτικοῦ τίτλου, ὥς ἐξῆς :

Ἐχρησιμοποιήθησαν : α) Ἐ ρ υ θ ρ ᾱ α ἱ μ ο σ φ α ἱ ρ ι α κ ο ν ἱ κ λ ο υ, ληφθέντα δι' ἀφαιμάξεως ἐκ τῆς καρδίας καὶ ἐκπλυθέντα τρεῖς διὰ

* Τὸν Καθηγητὴν τῆς Ἀν. Γεωπ. Σχολῆς κ. Ι. Δημακόπουλον ὅστις εὐχερестήθη νὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ τὴν διενέργειαν τῶν ἐν λόγῳ πειραματισμῶν καὶ τὸν Ὑφηγητὴν κ. Π. Καλαϊσάκην ὅστις ἐβοήθησεν ἡμᾶς πολλαπλῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσίν των, θερμῶς εὐχαριστοῦμεν.

φυγοκεντρήσεως εἰς μέσῃ ταχύτητι 1500—2000 στροφῶν κατὰ λεπτόν, μετὰ φ. ὁροῦ 12,5‰. Τὰ ληφθέντα αἵμοσφαιρία διετηρήθησαν τελικῶς εἰς τὴν ἀραιώσιν 1 : 100.

Πρὸ ἐκάστης χρησιμοποίησεως τῶν αἵμοσφαιρίων ἠλέγχετο ἡ κατάστασις αὐτῶν, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν παρετηρεῖτο ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀλλοίωσις, ἐλαμβάνετο νέον δείγμα αἵμοσφαιρίων.

β) Ὅ ρ ο ἰ π ρ ο β ά τ ω ν : Ἐκαστος ὄρὸς ἐλήφθη διὰ φυγοκεντρήσεως 10 κ. ἐκ. αἵματος ληφθέντος ἀσήπτως ἐκ τῆς σφαγίτιδος ἐκάστου προβάτου. Οἱ ὄροι ἐν συνεχείᾳ ἠδρανοποιοῦντο διὰ θερμάνσεως αὐτῶν ἐπὶ 30' εἰς τοὺς 56° C εἶτα δὲ οἱ ὄροι οὗτοι ἠραιοῦντο διὰ φ. ὁροῦ ἀπὸ 1 : 2 ἕως 1/4096, τῆς ἀραιώσεως ἀνῆλθοντος κατὰ ἀριθμητικὴν πρόδοον.

γ) Τ ο ξ ῖ ν η : Ἐχρησιμοποιήθη ἡ ὑπὸ τοῦ Οἴκου Lederle παρασκευαζομένη σταθερὰ τοιαύτη (Staphylococcus Toxine). Τῆς ἐν λόγῳ τοξίνης προσδιορίσθη ὁ αἱμολυτικὸς τίτλος (LH 1/100). Τοῦτο ἐπετεύχθη διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἐλαχίστης ποσότητος τοξίνης, ἣτις αἱμολύει τὰ 50% τῶν ἐρυθρῶν αἵμοσφαιρίων κονίκλου, ἐπὶ παρουσίᾳ 1/100 μονάδος σταφυλοκοκκικῆς ἀντιτοξίνης. Εἰς τὴν ἡμετέραν περίπτωσιν, διὰ τὴν τιτλοποίησιν τῆς τοξίνης, ἐχρησιμοποιήσαμεν ὡς ἀντιτοξίνην τὴν Staphylococcus Antitoxine 48 units (horse serum) τοῦ Οἴκου Lederle. Οὕτω, ὁ αἱμολυτικὸς τίτλος τῆς χρησιμοποιηθείσης ὑφ' ἡμῶν σταφυλοκοκκικῆς τοξίνης εὐρέθη ἴσος 1 : 96 (LH 1/100 = 1 : 96).

2. Ἐκτέλεισις τῆς δοκιμῆς προσδιορισμοῦ τοῦ φυσικοῦ τίτλου.

Ἐλήφθησαν ἐντὸς ὁρολογικῶν σωλήνων :

α) 0,5 c.c. ἐξ ἐκάστης ἀραιώσεως ὁροῦ προβάτου.

β) 0,5 c.c. ἐκ τῆς ἀραιώσεως 1 : 96 τῆς σταφυλοκοκκικῆς τοξίνης.

γ) 1 c.c. ἐρυθρῶν αἵμοσφαιρίων κονίκλου ἀραιώσεως 1 : 100.

Δι' ἐκάστην σειρὰν δείγματος ὁροῦ ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ τρεῖς σωλῆνες ὡς μάρτυρες.

Οἱ σωλῆνες ἀναδεύοντο ἀμέσως μετὰ τὴν προσθήκην τῶν ἐρυθρῶν αἵμοσφαιρίων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐφέροντο ἐντὸς ὑδατολούτρου 37° C ἐπὶ μίαν ὥραν, κατόπιν ἐτίθεντο εἰς ψυγεῖον + 4° C καθ' ὅλην τὴν νύκτα, τὴν ἐπομένην δὲ πρωΐαν ἦτοι μετὰ παρέλευσιν 24 ὥρῶν ἀνεγινώσκοντο τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν.

Τὰ προκύψαντα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν δοκιμαστικῶν σωλήνων, ὡς πρὸς τὸν φυσικὸν ἀντιτοξικὸν τίτλον τῶν προβάτων, παρατίθενται ἀναλυτικῶς δι' ἕκαστον πρόβατον εἰς τὸν πίνακα I.

3. Ἀνοσοποίησις τῶν προβάτων : Ὅλα τὰ πρόβατα τοῦ κτηνοτροφείου ἐνεβολιάσθησαν διὰ τοῦ ἐμβολίου Staphylococcus Aureus Toxoid

(Slanetz Strain No 7) τοῦ Οἴκου Lederle, τρεῖς εἰς διάφορα χρονικά διαστήματα, ὑποδορίζω καὶ εἰς τὴν δόσιν τοῦ 1 c.c.

Ὁ πρῶτος ἐμβολιασμός ἔλαβε χώραν τὴν 4ην Ἰουλίου 1962, ὁ δεύτερος τὴν 4ην Αὐγούστου 1962, ἦτοι μετὰ ἓνα μῆνα καὶ ὁ τρίτος ἐμβολιασμός τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1963.

Εἰς τὰ ἐμβολιασθέντα πρόβατα οὐδὲν μετεμβολιακὸν σύμπτωμα ἐσημειώθη.

4. Ἑλεγχος τίτλου ἀνοσοποιήσεως ἐπὶ 39 ἐκ τῶν ἐμβολιασθέντων προβάτων : Ἐπὶ 15μηνον, ἀπὸ τοῦ πρώτου ἐμβολιασμοῦ, τὰ πρόβατα ἐτέθησαν ὑπὸ συνεχῆ παρακολούθησιν, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀντιστάσεως αὐτῶν ἔναντι τῆς Σταφυλοκοκκικῆς Μαστίτιδος.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἠλέγξαμεν ἐξάκις τὸν τίτλον ἀνοσοποιήσεως αὐτῶν εἰς διάφορα χρονικά διαστήματα, πάντοτε δὲ διὰ τῆς μεθόδου τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀνθαιμολυτικῆς ἱκανότητος τῆς σταφυλοκοκκικῆς ἀντιτοξίνης τῶν προβάτων, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ὁμοειδοῦς τοξίνης.

Οἱ ἔλεγχοι ἐγένοντο, ὁ πρῶτος τὴν 1ην Αὐγούστου 1962, ὁ δεύτερος τὴν 4ην Σεπτεμβρίου 1962, ὁ τρίτος τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1962, ὁ τέταρτος τὴν 1ην Νοεμβρίου 1962, ὁ πέμπτος τὴν 4ην Ἰουλίου 1963 καὶ ὁ ἕκτος τὴν 11ην Ὀκτωβρίου 1963.

Ἡ δοκιμὴ τοῦ ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου ἐκάστου προβάτου ἐγένετο ὡς ἑξῆς :

Ἐξ ἐκάστου προβάτου ἐλαμβάνοντο ἀσήπτως δι' ἀφαιμάξεως ἐκ τῆς σφαγίτιδος φλεβός, 10 κ. ἐκ. αἵματος ἐντὸς δοκιμαστικοῦ σωλήνος, ἔξ ἐκάστου δὲ δείγματος αἵματος ἐλαμβάνετο διὰ φυγοκεντρήσεως ὁ ὀρὸς αὐτοῦ. Ἐκαστος ὀρὸς ἡραιούτο διὰ φ. ὀροῦ 12,5% ἀπὸ 1 : 2 ἕως 1 : 4096 τῆς ἀραιώσεως αὐξανομένης κατὰ ἀριθμητικὴν πρόοδον.

Ἡ ὑπόλοιπος τεχνικὴ τῆς δοκιμῆς, εἶναι ἡ αὐτὴ ὡς περιεγράφη ἀνωτέρω διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ φυσικοῦ ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου τῶν προβάτων.

Τὰ ἀποτελέσματα τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς γενομένης παρ' ἡμῶν ἐρεῦνης, παρατίθενται ἀναλυτικῶς, δι' ἐν ἑκάστον πρόβατον, εἰς τὸν κατωτέρω πίνακα Νο 1.

III. Συμπεράσματα

Τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς ἐρεῦνης ἡμῶν συμπεράσματα, ἐπὶ τῆς ἀνοσοποιήσεως τῶν προβάτων κατὰ τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος καὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ βαθμοῦ ἀνοσοποιήσεως αὐτῶν ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

1ον. Ἀντίστασις τῶν ἐμβολιασθέντων προβάτων ἔναντι τῆς φυσικῆς σταφυλοκοκκικῆς λοιμώξεως. Συγκρίνοντες τὰ περιστατικά σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος ἄτινα ἐσημειώθησαν εἰς τὸ προβατοποῖμνιον

Π Ι Ν Α Ξ Ι.

A/A	Ἀριθμὸς μητροῦ προβάτων	Φυσικὸς τίτλος προβάτου	Ἀο5 ἐμβολιασμὸς	1ος Ἐλεγχος 4.8.62 Τίτλου	Βο5 ἐμβολιασμὸς	2ος Ἐλεγχος 4 9.62 Τίτλου	3ος Ἐλεγχος 3.10.62 Τίτλου	4ος Ἐλεγχος 1.11.62 Τίτλου	5ος Ἐλεγχος 11.7.63 Τίτλου	Γο5 ἐμβολιασμὸς	6ος Ἐλεγχος 11.10.63 Τίτλου
1	230	1:32	4 7.62	1:512	4.8.62	1:64	1:32	1:32	—	1.10.63	—
2	321	1:8	»	1:32	»	1:64	1:64	1:32	1:32	»	—
3	311	1:32	»	1:64	»	1:128	1 128	1:64	1:32	»	1:32
4	272	1:4	»	1:64	»	1:64	1:64	1:64	—	»	1:512
5	316	1:16	»	1:64	»	—	1:128	1:256	1:128	»	1:64
6	324	1:8	»	1:128	»	1:128	1:64	1:32	1:16	»	1:32
7	275	1:16	»	1:32	»	1:128	1:32	1:16	1:16	»	1:64
8	334	1:4	»	1:128	»	1:2048	1:2048	1:128	1:64	»	1:128
9	216	1:8	»	1:64	»	1:128	1:128	1:16	1:16	»	1:64
10	322	1:16	»	1:256	»	1:512	1:16	1:16	1:16	»	—
11	333	1:32	»	1:64	»	1:128	1:32	1:32	1:32	»	1:64
12	296	1:8	»	1:32	»	1:32	1:32	1:64	—	»	—
13	326	1:16	»	1:64	»	1:256	1:32	1:128	1:32	»	—
14	323	1:4	»	1:64	»	1:64	1:16	1:32	—	»	—
15	338	1:4	»	1:64	»	1:128	1:256	1:64	—	»	—
16	312	1:8	»	1:64	»	1:64	1:1024	1:256	1:64	»	1:128
17	320	1:16	»	1:128	»	1:128	1:64	1:128	1:64	»	—
18	321	1:16	»	1:32	»	1:32	1:64	1:64	1:32	»	—
19	318	1:64	»	1:64	»	1:64	1:64	1:64	1:32	»	1:64
20	335	1:4	»	1:32	»	1:32	1:128	1:256	1:32	»	1:64
21	271	1:16	»	1:128	»	1:1024	1:128	1:128	1:16	»	—
22	255	1:8	»	1:64	»	1:128	1:1024	1:512	1:64	»	—
23	257	1:8	»	1:256	»	1:256	1:512	1:64	1:64	»	—
24	241	1:32	»	1:64	»	1:512	1:64	1:128	1:64	»	—
25	242	1:32	»	1:128	»	1:64	1:128	1:64	1:32	»	1:256
26	256	1:16	»	1:256	»	1:256	1:128	1:32	1:32	»	1:128
27	258	1:8	»	1:32	»	1:32	1:128	1:32	1:32	»	1:512
28	266	1:32	»	1:32	»	1:64	1:128	1:128	1:16	»	—
29	260	1:16	»	1:256	»	1:64	1:64	1:64	—	»	1:128
30	249	1:16	»	1:64	»	1:256	1:256	1:128	—	»	1:64
31	244	1:8	»	1:64	»	1:256	1:128	1:64	1:16	»	1:16
32	252	1:32	»	1:128	»	1:128	—	1:32	1:32	»	1:64
33	253	1:8	»	1:64	»	1:64	1:128	1:32	1:64	»	1:128
34	254	1:32	»	1:128	»	1:128	1:128	1:64	1:64	»	1:64
35	237	1:4	»	1:128	»	1:64	1:64	1:64	—	»	1:32
36	246	1:8	»	1:32	»	1:128	1:64	1:64	1:8	»	—
37	261	1:4	»	1:64	»	1:128	1:64	1:64	1:16	»	1:128
38	235	1:8	»	1:64	»	1:512	1:32	1:32	1:32	»	1:32
39	252	1:8	»	1:64	»	1:64	1:32	1:32	—	»	—

τοῦ Κτηνοτροφείου τῆς Α.Γ.Σ. πρὸ καὶ μετὰ τὸν ἐμβολιασμὸν παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς :

α) Πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ : Ἐκ τῆς γενομένης ἐρεῦνης τοῦ μητρώου ἐκάστου προβάτου, προσέκυψαν τὰ ἑξῆς στοιχεῖα : Κατὰ τὸ ἔτος 1960 ἐπὶ 120 προβάτων προσεβλήθησαν ἐκ σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος 8 πρόβατα. Τὸ 1961 ἐπὶ 93 προβάτων προσεβλήθησαν 7. Τὸ 1962, ἐπὶ 75 προβάτων καὶ μόνον κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ ἔτους αὐτοῦ (τὸν Ἰούλιον ἔλαβε χώραν ὁ ἐμβολιασμὸς), προσεβλήθησαν 5 πρόβατα.

Ἐπίσης, ἐκ τῶν παρασχεθεισῶν ἡμῖν πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ ὑπευθύνου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κτηνοτροφείου, σχετικῶς μὲ, τὰ, κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, σημειωθέντα κρούσματα μαστιτίδων, τὸ ποσοστὸν αὐτῶν ἐκυμαίνεται μεταξὺ 6—8% κατ' ἔτος.

β) Μετὰ τὸν ἐμβολιασμόν : Ἐκ τῶν ἐμβολιασθέντων 75 προβάτων τὴν 1ην Ἰουλίου 1962 οὐδὲν προσεβλήθη ἐκ μαστίτιδος μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἐνῶ κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος 1963 καὶ μέχρι τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, προσεβλήθη μόνον ἓν πρόβατον, ἥτοι ἐπὶ 15μηνον, ἐκ τῶν ἐμβολιασθέντων προβάτων, ἐνόσησε μόνον ἓν πρόβατον.

Παραθέτομεν κατωτέρω τὸν πῖνακα 2 ἐμφαίνοντα τὰ σημειωθέντα κρούσματα σταφυλοκοκκικῆς λοιμώξεως τῶν προβάτων τοῦ Κτηνοτροφείου τῆς Α.Γ.Σ. πρὸ καὶ μετὰ τὸν ἐνεργηθέντα ἐμβολιασμόν.

Π Ι Ν Α Κ Σ 2.

Ἔ τ ο ς	Ὑπάρχοντα πρόβατα	Ἐμβολια- σθέντα	Προσβλη- θέντα	Ποσοστὸν ἐπὶ %
Πρὸ τοῦ 1960		0		6—8%
1960	120	0	8	6,6%
1961	93	0	7	7,5%
Μέχρι Ἰουνίου				
1962	75	0	5	6,6%
Ἀπὸ Ἰουλίου				
μέχρι Δεκεμβρίου	75	75	0	0
1963	107	107	1	0,9%

Τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα μᾶς ἐπιτρέπουν νὰ συμπεράνωμεν ὅτι τὰ ἐμβολιασθέντα πρόβατα παρουσίασαν σημαντικὸν βαθμὸν ἀνοσίας ἐναντι τῆς σταφυλοκοκκικῆς λοιμώξεως.

2ον. Ἐλεγχος τοῦ βαθμοῦ ἀνοσοποιήσεως τῶν προβάτων. Συγκρίνοντες τὰ εἰς τὸν πῖνακα 1 ἀναγραφόμενα ἀποτελέσματα τὰ προκύψαντα ἐκ τῆς ἐρεῦνης ἡμῶν ἐπὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου τῶν 39 προβάτων, πρὸ τοῦ ἐμβολιασμοῦ (φυσικὸς τίτλος) καὶ μετ' αὐτόν, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ τίτλος τῶν ἐμβολιασθέντων προβάτων ἠϋξήθη γενικῶς εἰς ὅλον τὸ ἐκ 39 προβάτων ποίμνιον, εἰς πολλὰς δὲ περιπτώσεις ὁ τίτλος οὗτος ἀνῆλθεν εἰς λίαν ὑψηλὰ ἐπίπεδα (ἴδε περιπτώσεις 334, 312, 255, 271 κλπ.).

Τὸ γεγονός τοῦτο μᾶς ἐπιτρέπει νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ὁ ἀνισταφυλο-

κοκκιὸς ἐμβολιασμὸς τῶν προβάτων, διεγείρει εἰς σημαντικὸν βαθμὸν τὴν φυσικὴν ἄμυναν τοῦ ὁργανισμοῦ τοῦ ζώου, προκαλεῖ τὴν αὐξήσιν τῶν εἰδικῶν ἀνθαιμολυτικῶν ἀντισωμάτων, καὶ προφυλάσσει ἱκανοποιητικῶς ἐκ τῆς σταφυλοκοκκικῆς μαστίτιδος, ἐφ' ὅσον ὁ ἐμβολιασμὸς διενεργηθῇ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν δύναται ἐπαρκῶς νὰ ἐξηγηθεῖ, εἶναι ἡ παρατηρουμένη ἀστάθεια εἰς τὴν πορείαν τοῦ τίτλου ἀνοσοποιήσεως (ἀνθαιμολυτικοῦ τίτλου) τῶν προβάτων, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ τὸ εὐμετάβλητον τῆς ἀνοσοποιητικῆς ἀποκρίσεως τοῦ ὁργανισμοῦ τοῦ ζώου εἰς τὴν εἰσβολὴν τοῦ χρυσίζοντος σταφυλοκόκκου. Τὸ γεγονὸς τοῦτο προφανῶς ἐξηγεῖται ὑπὸ διαφόρων ἀσταθμῆτων βιολογικῶν παραγόντων μὴ δυναμένων νὰ προσδιορισθῶσι διὰ τῶν συνήθων μεθόδων τῆς ἐρεῦνης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) Murphy J. M. : Mastitis—the struggle for understanding. Jour. Dairy Science 39 : 1768-1773, 1956.
- 2) National Institutes of Health, Washington, D. C. : Tentative staphylococcus toxoid requirements, Aug. 25, 1938.
- 3) Plastringe W. N. : Bovine mastitis : A review. Jour. Dairy Science 41 : 1141-1181, 1955.
- 4) Ramon G., R. Richou, P. Julienne, J. Jacquet and Cl. Gerbeaux : Le développement de l'antitoxine staphylococcique chez les bovidés soumis aux injections d'antitoxine spécifique. Rev. Immunol. 15 : 321-335, 1951.
- 5) Ramon G., R. Richou, P. Julienne, J. Jacquet and Cl. Gerbeaux : Le développement des antitoxines staphylococciques alpha et beta chez les bovidés soumis aux injections d'anatoxine spécifique. Bull. Off. Internat. Epizoot. 37 : 145-164, 1952.
- 6) Richou R. and G. Holstein : Le développement de l'antitoxine staphylococcique chez les animaux soumis aux injections d'anatoxine spécifique. Rev. Immunol. 6 : 363-380, 1941.
- 7) Richou R., G. Holstein and J. Renauldon : Le développement de l'antitoxine spécifique chez les bovidés soumis aux injections d'anatoxine staphylococcique seule ou additionnée d'allun de potassium. Compt. Rend. Soc. Biol. 85 : 789-791, 1941.
- 8) Richou R. and G. Thieulin : Sur la prévention et le traitement des mammites. Recueil de Médecine Vétérinaire 131, (No. 2) : 73-85, 1955.
- 9) Slanetz L. W. and Clara H. Bartley : The diagnosis of staphylococcal mastitis, with special reference to the characteristics of mastitis staphylococci. Jour. Infectious Diseases 92 : 139-151, 1953.
- 10) Slanetz L. W., Clara H. Bartley and F. E. Allen : The immunization of dairy cattle against staphylococcal mastitis. Jour. Amer. Vet. Med. Assoc. 134 : 155-161, 1959.
- 11) Spencer G. R., J. H., Stewart and J. Lesmanis : Preliminary report on immunization of animals against Micrococcus pyogenes. Amer. Jour. Vet. Research 17 : 594-598, 1956.
- 12) Ταρλατζή Κ. - Χριστοδούλου Θ. : Αἱ μαστίτιδες τῶν ἀγελάδων καὶ ἡ ἀπὸ ἀπόψεως Δημόσιας Ὑγείας σημασία αὐτῶν. Δ.Ε.Κ.Ε. 1951.

R E S U M É**CONTRIBUTION A L'IMMUNIZATION ACTIVE DES MOUTONS
CONTRE LA MAMMITE STAPHYLOCOCCIQUE**

P a r

C. TARLATZIS, EFT. STOFOROS et AD. FRANGOPOULOS

Devant les difficultés quasi insurmontables d'un traitement efficace de la mammite staphylococcique de la vache, les recherches se sont orientées depuis quelque temps déjà vers la prévention de cette maladie par le moyen de la vaccination spécifique.

Ainsi, après Ramon, Richou, Holstein, Thieulin et autres auteurs Français, les chercheurs Américains Slanetz, Bartley et Allen ont concentré leurs efforts à la préparation d'un vaccin capable de conférer à la vache laitière un degré de protection suffisante contre l'affection précitée.

Desireux de leur côté de contribuer à la lutte contre le même genre de mammite chez le mouton, les auteurs de la présente étude ont appliqué le vaccin de Slanetz (*Staphylococcus Aureus* Toxoid, Slanetz Strain 7) et ont obtenu un degré considerable d'immunité, prouvée par une résistance accrue des moutons vaccinés à l'égard des *Staphylocoques*.

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ORGANISATION MONDIALE DE LA SANTE. Serie dee rapports techniques No 241/1962. **Δευτέρα ανακοίνωσις τῆς μικτῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνομόνων τοῦ FAO/OMS ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς τῶν κρεάτων.**

Ἡ μικτὴ Ἐπιτροπὴ Ἐμπειρογνομόνων τοῦ FAO/OMS ἐπὶ τῆς ὑγιεινῆς τῶν κρεάτων, εἰς τὴν δευτέραν αὐτῆς ανακοίνωσιν, ἀσχολεῖται ἐπὶ τῶν αἰτίων τῶν τροφικῶν δηλητηριάσεων τῶν προκαλουμένων, εἰς διαφόρους ὑπαναπτύκτους χώρας, ἐκ τοῦ κρέατος καὶ τῶν ὑποπροϊόντων αὐτοῦ.

Ἀρχικῶς παρατίθεται πίναξ, ἐμφαίνων τὰς κυριωτέρας νόσους, ἅσιν ας δύνανται νὰ μεταδώσουν τὰ κρέατα ὡς καὶ μίαν γενικὴν ταξινόμησιν τῶν λοιμώξεων ὡς καὶ τῶν τροφικῶν δηλητηριάσεων. Ἐν συνεχείᾳ ἐκτίθενται αἱ νέαι μέθοδοι κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν σφαγείων. Ἐξ ἄλλου ὑποδεικνύει ποικίλλους τρόπους διαγνώσεως διαφόρων μολυσματικῶν νόσων, κατὰ τὰς ἐπιθεωρήσεις, αἵτινες λαμβάνουν χώραν πρὸ καὶ μετὰ τὴν σφαγὴν. Ἀσχολεῖται ἐπίσης ἐπὶ τῶν τηρητέων ὅρων διὰ τὴν ψύξιν καὶ μεταφορὰν τῶν κρεάτων, τῶν κανονισμῶν ὑγιεινῆς, οἵτινες δεόν νὰ ἐφαρμόζωνται εἰς τὰ κρεοπωλεῖα. Προσέτι δέ, μὲ τὴν συμβολὴν τῶν ἐργαστηρίων εἰς τὴν ὑγιεινὴν τῶν κρεάτων.